

SOFTVERI QELLIMKEQ DHE MBROJTJA PREJ TIJ

www.shmk-negotine.edu.mk

LLOJT E SOFTUERIT QELLIMKEQ

Tek softueri qellim keq bejne pjese:

Viruset

Worms

Trojan Horse

Spam

Adware

Spyware

VIRUSET

Viruset janë programe qëllimkeq të cilat shfrytëzojnë çdo program të infektuar ose disk për më tutje të zgjerohen me berjen e kopjeve.

Viruset hyjnë në kompjuter përmes: usb, internetit, etj...

Pas hyrjes në kompjuter këta viruse më së shpeshti sulmojnë datotekat tipi.exe dhe tipi.com.

Karakteristikat e virusit janë:

Shumimi gjatë qëndrimit në disk;

Shfaqja e porosive në ekran;

Fshirja e të dhënave në PC.

VIRUSET

Viruset janë bere zakonisht për sisteme operative të caktuara dhe sulmojnë disqet të të cilat ai sistem operativ është instaluar.

Perjashtim kanë këto viruse të cilat ngjiten të dokumenti të cilët përmbajnë makro urdhera, më së shpeshti i hasim tek Microsoft Office.

Makro viruset mund të përhapen nëpërmjet email adreses (Attach). Këto viruse quhen **email viruse**.

SQARIM

Njeri prej viruseve me te njohur, qe eshte email virus eshte virusi Melissa i vitit **1999**.

Konsumatori pranon “porosi” prej mikut, e cila permban dokumente me permbajtje te rejshme. Dokumenti ne realitet permban MAKRO VIRUS, dhe pasi konsumatori ta hap dokumentin virusi menjeher fillon me dergimin e dokumentit te infektuar te 50 adresave te prej adresarit te konsumatorit.

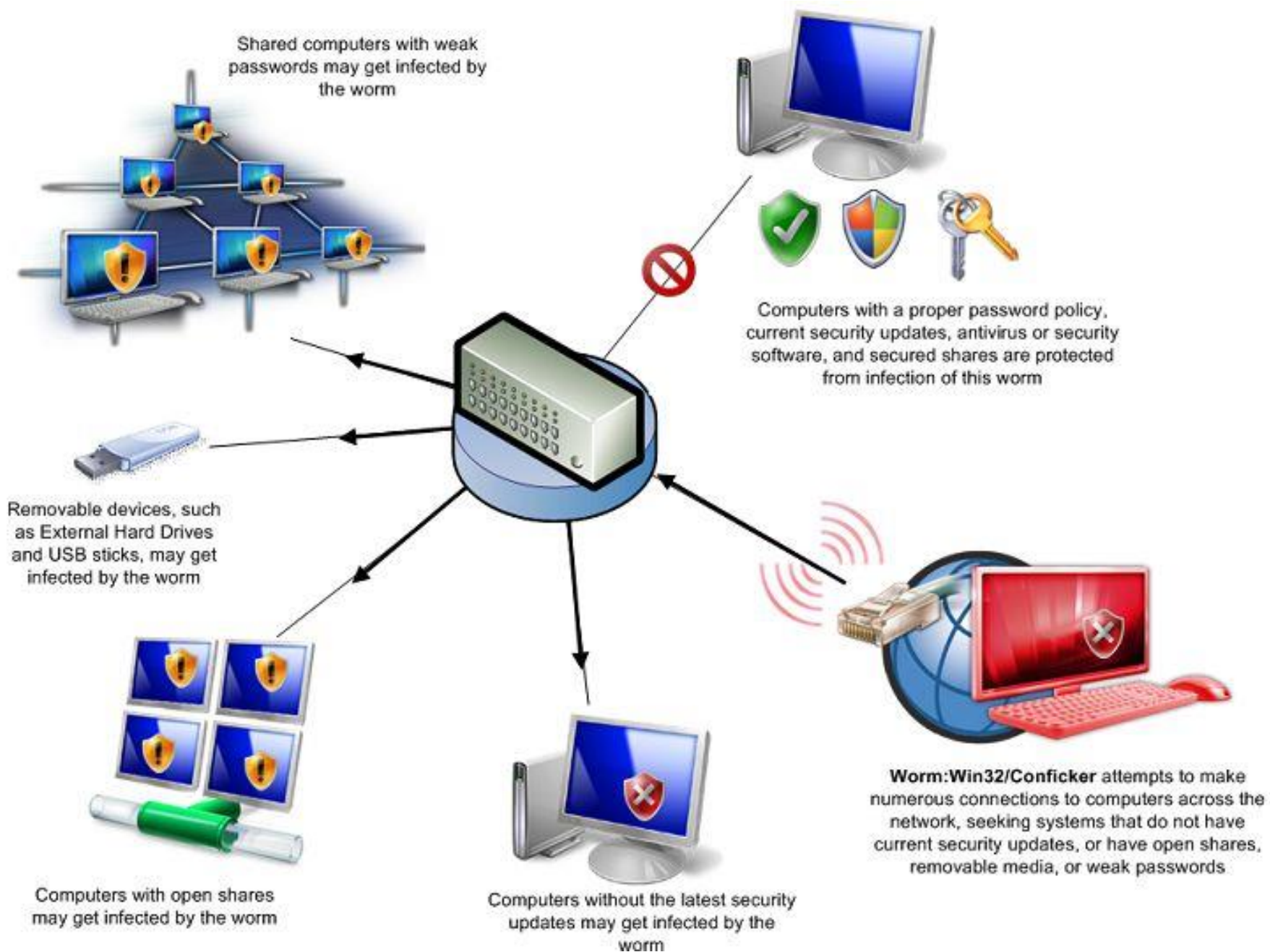
Dhe ne kete menyre virusi Melissa perhapet me shpejtesi te madhe, ku vetem per disa dite jane infektuar rreth **100,000** Windows sisteme.

Worms (Krimb): i cili ka terhequr vemendje te madhe eshte bere nga ana e studentit ne kuader te eksperimentit ne vitin **1988**. Worms rastesisht leshohet ne internet dhe ka nderprere rreth **6000** kompjutere ne SHBA. Demi i pergjithshem, prej kohes se punes e humbur te shpenzuar ne pastrimin e kompjutereve ne institucionet shkencore ka qene shume e madhe.

WORMS

Worms (krimbat) janë programe me rrezikshmeri të lartë. Këta në përgjithësi përhapen nëpërmjet rrjeteve. Këta nuk e ndjejnë nevojën për të infektuar skedare që të përhapen. Këta virus vetshumohen duke infektuar fillimisht sistemin dhe më pas duke u shpërndarë në rrjet infektojnë kompjutera të tjerë. Worm në përgjithësi programohen që të shpërndahen në kompjutera të tjerë duke përdorur LAN dhe postën elektronike. Gjithashtu kanë edhe aftësi metutje të dërgohen pothuajse të të gjitha adresat e adresarit në e-mail.

System Shutdown

This system is shutting down. Please save all work in progress and log off. Any unsaved changes will be lost. This shutdown was initiated by NT AUTHORITY\SYSTEM

Time before shutdown : 00:00:59

Message

Windows must now restart because the Remote Procedure Call (RPC) service terminated unexpectedly

LSA Shell (Export Version)

LSA Shell (Export Version) encountered a problem and needed to close.

This error occurred on 4/4/2004 at 4:44:44 PM.

Please tell Microsoft about this problem.
We have created an error report that you can send to help us improve LSA Shell (Export Version). We will treat this report as confidential and anonymous.

To see what data this error report contains, [click here](#).

File Download - Security Warning

Do you want to run or save this file?

Name: IMG0018.exe
Type: Application, 176 KB
From: 66.49.214.28

 While files from the Internet can be useful, this file type can potentially harm your computer. If you do not trust the source, do not run or save this software. [What's the risk?](#)

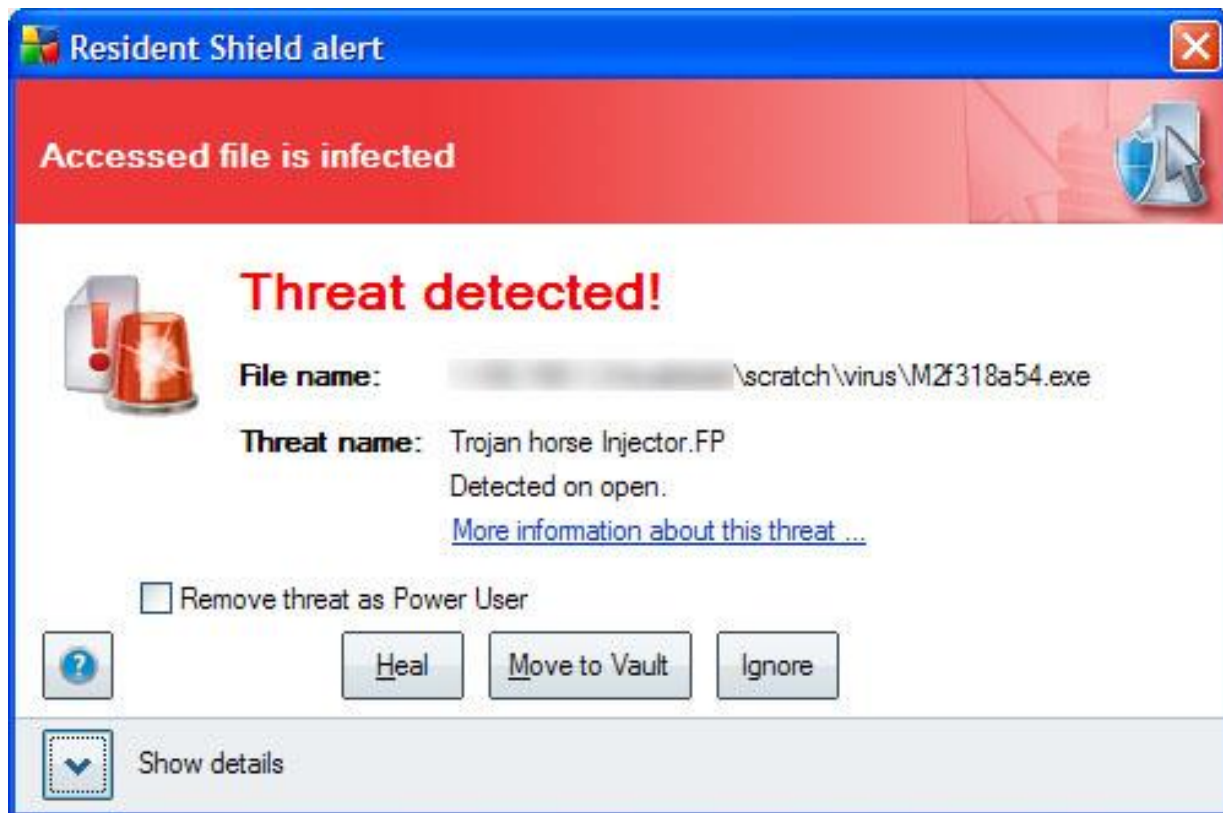
wikiHow

TROJAN HORSE

Trojan Horse (kali i Trojes): jane programe me rrezikshmeri te larte. Keta viruse nuk vetshumohen ne kompjuter dhe nuk infektojne. Konsumatorët vet i marini prej interneti duke menduar se vijne nga burime te sigurta.

Kur programi i atille do te starton ai do te fshin datoteka, do te vjedh ose ndryshon te dhena ose do te shkaktoj ndonje lloj tjeter demi.

Trojan Horse mund te gjenden ne softueret pa pagese prej interneti. Ato rrare shumohen por mund te sjellin deme te medha dhe te shkaktojne probleme te medha te sistemet kompjuterike.

SPAM POROSIA

Spam porosite janë të padëshiruara, porosi elektronike komerciale, të cilat janë të vendosura të kutite postare elektronike të konsumatoreve. Keta porosi shpesh janë të shoqëruara me dokumente të ngjitura, të cilat nëse janë të hapura mund të infektojnë kompjuterin me virus.

ADWARE DHE SPYWARE

Adware është softuer i cili paraqitet te ekrani i konsumatorit ne lloj te porosise reklamuese me drite gjate kryerjes se programit tjeter. Ky softuer rregullisht e ngadalson punen e kompjuterit.

Spyware është softuer i cili pa leje mbiqkyr punen e konsumatorit dhe dergon informata per aktivitetet e tij online me qellim pervetesimi ne dobi per personin e trete.

Ky softuer per dallim prej viruseve dhe krimbave, zakonisht nuk shumohet, por është dizajnuar ti shfrytetoj kompjuteret e infektuar per fitim komercial.

Taktikat e zbatuara tipike jane: aktivizimi i reklamave te pa kerkuara pop-up, vjedhja e te dhenave personale (psh. numrat e kartelave te kredive, passworde), veshtrimi i aktiviteteteve dhe shprehive te konsumatoreve ne internet etj.